ΠΕΜΠΤΗ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1960

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Χρήστου Λαδά - Ἑδ. Λῶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 30.221, 30.222, 30.223

ΤΑ ΝΕΑ

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ 16ον ΑΡ. 4684 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.50

Αὔριον 8 σελίδες

Ὁ καθείς μέ τά προϊόντα του...

«Ὁ Φιντέλ Κάστρο, ἐφοδιασμένος μέ ἕνα «τερμός» μέ καφέ καί ζάχαρη, ἐξεφώνησε λόγον εἰς τόν ΟΗΕ, διαρκείας 4½ ὡρῶν». (Αἱ εἰδήσεις)

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΑΦΗΓΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΚΔΟΘΕΝΤΟΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΟΥ ΜΑΞ ΜΕΡΤΕΝ

ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟΝ ΘΕΜΑ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΜΕ ΤΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΟΙ κ.κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΡΗΣ ΣΥΚΟΦΑΝΤΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΤΟΧΗΣ

Ἡ Κυβέρνησις δά καταδέση μήνυσιν ἐνῶ ἡ Μπόν ἐξέφρασε τήν λύπην της

ΔΡΑΣΤΙΚΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΖΗΤΕΙ Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ

Σοβαρόν Ἑλληνογερμανικόν ζήτημα ἐδημιουργήθη ἐξ ἀφορμῆς τῶν δημοσιευμάτων τοῦ περιοδικοῦ «Σπήγκελ» εἰς βάρος τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Καραμανλῆ καί τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Μακρῆ.

Ἡ «Ἐφημερίς τοῦ Ἀμβούργου» καί τό περιοδικόν «Σπήγκελ» στηριζόμενα εἰς σφηγήσεις τοῦ ἐνδοθέντος πρό μηνῶν Γερμανοῦ ἐγκληματίου πολέμου Μάξ Μέρτεν, ἔγραφαν ὅτι ὁ Ἕλλην πρωθυπουργός καί ὁ ὑπουργός Ἐσωτερικῶν καί ἡ σύζυγός του ἦσαν πληροφορηθέντα τῶν Γερμανῶν ἐπί Κατοχῆς καί ὅτι ἠμείφθησαν δια τάς ὑπηρεσίας των αὐτάς μέ τήν παραχώρησιν καταστήματος μεταξωτῶν Ἑβραίου ἐκτοπισθέντος ὑπό Γερμανῶν. Ἀφορμήν εἰς τά δημοσιεύματα τῆς ἐφημερίδος του Ἀμβούργου — τά ὁποῖα καταλαμβάνουν τρεῖς συνεχείας— ἔδωσε δικαστική διένεξις μεταξύ τοῦ ἐγκληματίου πολέμου Μέρτεν καί τοῦ προκατόχου του εἰς Θεσσαλονίκην Μάρπαχ, ἐνώ τό δημοσίευμα τοῦ «Σπήγκελ» στηρίζεται κατά τό πλεῖστον εἰς τά στοιχεῖα — καταθέσεις Μέρτεν — τά περιεχόμενα εἰς τά δημοσιεύματα τῆς «Ἡχοῦς τοῦ Ἀμβούργου».

Η ΜΠΟΝ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΛΥΠΗΝ

Ἡ Γερμανική Κυβέρνησις κατόπιν τῆς διαμαρτυρίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐξέδωσεν ἀνακοίνωσιν, διά τῆς ὁποίας ἐκφράζει τήν λύπην της διά τά συκοφαντικά χαρακτῆρας δημοσιεύματα ταῦτα. Ἡ λύπη τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἐξεφράσθη καί ἐπισήμως πρός τήν Ἑλληνικήν διά τοῦ ἐκπροσώπου Γερμανοῦ πρεσβευτοῦ κ. Ζέελς, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη εἰδικῶς χθές τήν μεσημβρίαν τόν ἀναπληρωτήν ὑπουργόν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Τσάτσον. Ὁ Γερμανός πρεσβευτής ἐπέδωσεν εἰς τόν κ. Τσάτσον καί τό κείμενον τῆς δημοσιευθείσης ἀνακοινώσεως τῆς Κυβερνήσεώς του, διά τῆς ὁποίας ἐκφράζεται ἡ λύπη ταύτης διά τά συκοφαντικά δημοσιεύματα.

ΘΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗ ΜΗΝΥΣΙΣ

Κατά παρασχεθείσας πληροφορίας, παρά τήν ἐπίσημον ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως δήλωσιν ὅτι πρόκειται περί συκοφαντικοῦ ξηροσεύματος, κατόπιν συσκέψεως, ἡ ὁποία συνεκροτήθη ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καί τῆς ὁποίας μετέσχον ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κανελλόπουλος, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ροδόπουλος, ὁ ἀναπληρωτής ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Τσάτσος καί ὁ ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπεφασίσθη, ὅπως ὁ κ. Μακρῆς ὑποβάλη μήνυσιν ἐναντίον κατά τῶν συντακτῶν τοῦ συκοφαντικοῦ δημοσιεύματος, ὅσον καί κατά τῶν ὑπευθύνων τοῦ Γερμανικοῦ περιοδικοῦ. Δέν διηυκρινίσθη ἐάν ἡ μήνυσις θά ὑποβληθῆ εἰς τά Γερμανικά ἤ τά Ἑλληνικά δικαστήρια, διότι κατά τήν ἄποψιν τῆς Κυβερνήσεως καί τά Ἑλληνικά δικαστήρια ἔχουν ἁρμοδιότητα νά ἀσχοληθοῦν μέ τό συκοφαντικόν δημοσίευμα, ἐφόσον τό Γερμανικόν περιοδικόν ἐκυκλοφόρησε καί εἰς τήν Ἑλλάδα.

Ὁ ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Δημ. Μακρῆς ἐδήλωσεν ὅτι θά καταθέση μήνυσιν διά τά κακοήθη δημοσιεύματα κατά τῶν ὑπευθύνων ἀμφοτέρων τῶν ἐντύπων, τά δημοσιεύματα τῶν ὁποίων ὁσονδήποτε ἐθλιαι καί ὕβριστικά καί ἐάν ἀπεδείχθησαν δέν παύουν νά εἶναι ἐγκληματικῶς συκοφαντικά.

Πρός ὑποβολήν τῆς σχετικῆς μηνύσεως ἐζητήθησαν ἤδη διά τῆς ἐν Βόννῃ Ἑλληνικῆς πρεσβείας τά στοιχεῖα τῶν ὑπευθύνων τῶν δύο ἐντύπων.

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΔΙΑΨΕΥΔΕΙ

Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου ἀνακοινοῦνται τά ἀκόλουθα:

Εἰς στείραν δημοσιεύματων τῆς γερμανικῆς ἐφημερίδος «Ἡχώ τοῦ Ἀμβούργου», ἀτρώντων εἰς διένεξιν μεταξύ τοῦ γνωστοῦ ἐγκληματίου πολέμου Μέρτεν καί τοῦ προκατόχου του εἰς Θεσσαλονίκην στρατιωτικοῦ διοικητικοῦ συμβούλου Μάρπαχ, παρενεβλήθη κατά τρόπον ἀνεξήγητον καί ὑποκτον, περίοπτη, διά τόν ἐντόνως συκοφαντικόν χαρακτῆρα, τήν χυδαιότητα καί τήν ἀπερίγραπτον κακοήθειαν τῆς ὁποίας οὐδεῖς στοιχειώδους κοινῆς πίστεως Ἕλλην πολίτης εἶναι δυνατόν νά ἀμφισβάλη. Ἐν συνεχείᾳ, εἰς τό τέλος μακροῦ δημοσιεύματος, ἀφορώντος εἰς τό αὐτό θέμα, τό ἑβδομαδιαῖον περιοδικόν «Νέτρ Σπήγκελ» τῆς 28 Σεπτεμβρίου, προστίθεται κατά τόν 15ον ἀκριβῶς ἀνεξήγητον καί ὑποπτον τρόπον τό ἀπερίληπτο τῆς εἰς τήν «Ἡχώ τοῦ Ἀμβούργου» καταχωρισθείσης περικοπῆς.

Συνεπεῖς τῶν ἀνωτέρω δημοσιευμάτων, ὁ ἐν Βόννῃ Ἕλλην πρέσβυς κ. Ὑψηλάντης ἔδωκεν εἰς τόν γερμανικόν τύπον τήν κατωθι ἀνακοίνωσιν:

«Ἡ ἐφημερίς «Ἡχώ τοῦ Ἀμβούργου»

(Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα)

ΑΒΕΡΩΦ: — Ἐγώ μπορῶ νά μιλήσω καί ὀκτώ ὧρες! (ἀλλά τί νά πῶ;). (Τοῦ κ. Φω». Δημητριάδη)

Η ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ ΣΤΡΕΦΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Ἡ Βουλγαρία ἀπευθύνει ἰδιαιτέραν ἔκκλησιν πρός τάς κυβερνήσεις Ἑλλάδος καί Τουρκίας

ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΤΗΝ ΣΥΝΑΨΙΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ

ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ κ.κ. ΑΒΕΡΩΦ ΚΑΙ ΖΙΦΚΩΦ

Τήν Δευτέραν ὁμιλεῖ ὁ Ἕλλην ὑπουργός Ἐξωτερικῶν

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 29 Σεπτεμβρίου. Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία. Ὁ χθεσινος λόγος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας κ. Τοντορ Ζίφκωφ ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, διά τοῦ ὁποίου ἐκάλεσε τήν Ἑλλάδα καί τήν Τουρκίαν, ὅπως συνεργασθοῦν μέ τας ἄλλας βαλκανικας χώρας, διά νά πραγματοποιηθῆ ἡ Βαλκανική Ζώνη Εἰρήνης, φαίνεται ὅτι θά δώση τήν εὐκαιρίαν εἰς τάς δύο προσκαλουμένας χώρας, ὅπως συζητήσουν μέ τήν ἐπιβαλλομένην σαβαρότητα τήν ἐξευρεσιν τρόπων ἐπιλύσεως τῶν ἐπιμόνων βαλκανικῶν διαφορῶν.

Πράγματι, ὡς δηλοῦται καί ἀπό ρουμανικής πλευράς, ἡ παρουσία τῶν βαλκανικῶν ἡγετῶν, εἰς τόν Ο.Η.Ε. καί αἱ συγκεκριμέναι προτάσεις τάσων τοῦ κ. Ζίφκωφ, ὅσον καί τοῦ ἀλφηγοῦ τῆς ρουμανικῆς ἀντιπροσωπείας κ. Γεωργκίου Ντέζ, προωθοῦν τήν ἐπίλυσιν τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ ζητήματος μέ βασιν τας δυνατότητας διαπραγματεύσεις μεταξύ τῶν βαλκανικῶν χωρῶν καί τήν ἐπίδειξιν καλῆς θελήσεως ἐκ μέρους των. Ἤδη, ὡς ἐγνώσθη, ὁ κ. Ζίφκωφ ἐκάλεσε τον Ἕλληνα ὑπουργόν Ἐξωτερικῶν κ. Ἀβέρωφ εἰς γεῦμα, ὅπου θά εὕρη τήν εὐκαιρίαν νά συζητήση μέ αὐτόν, κατ' ἀπομόνωσιν τήν ἐπίλυσιν τῶν ἑλληνοβουλγαρικῶν διαφορῶν. Λάγω ὅμως ἀναληθείσης προηγουμένης ὑπογραφήσεως, ὁ κ. Ἀβέρωφ εἰδοποίησε τόν κ. Ζίφκωφ ὅτι δέν ἠδύνατο νά ἀποδεχθῆ τήν πρόσκλησιν καί ὅτι, εὐχαρίστως θά συνηντᾶτο μέ αὐτόν. Ἄν καί ἡ συνάντησις δέν ὡρίσθη ἀκόμη, ἐν τούτοις θεωρεῖται βέβαιον ὅτι οἱ κ.κ. Ζίφκωφ καί Ἀβέρωφ θά συνανταηθοῦν. Κατά τούς καλῶς πληροφορημένους κύκλους, ἀναμένεται ὅτι ἡ συνάντησις θά προγματοποιηθῆ πρό τῆς προσεχοῦς Δευτέρας, ὁπότε ἀναμένεται ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Ἀβέρωφ ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Οἱ αὐτοί κύκλοι προσθέτουν, ὅτι ἐν ὄψει τῶν ρουμανικῶν καί βουλγαρικῶν προτάσεων διά τήν Βαλκανικήν καί ἰδιαιτέρως διά τάς σχέσεις μέ τήν Ἑλλάδα, ἡ συνάντησις αὐτή πρέπει νά θεωρηθῆ ὡς ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα, δεδομένου ὅτι ἀπό αὐτήν θά ἐξαρτηθῆ κατά μέγα μέρος ὁ τόνος ποῦ θά χρησιμοποιήση ὁ κ. Ἀβέρωφ κατά τήν ἀγόρευσίν του.

Σύνοψις ἀνεφέρεται, ὅτι τόσον ὁ πρόεδρος Τίτο, ὅσον καί ὁ πρόεδρος Νάσερ χρησιμεύουν ὡς μεσολαβηταί, ὑποδεικνύοντες πρός τήν Ἑλλάδα τήν ἀνάγκην τῆς συζητήσεως τῶν ἐπιμόνων ἑλληνοβουλγαρικῶν διαφορῶν δι' ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων.

(Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα)

ΕΙΣ ΝΕΟΝ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΝ ΛΟΓΟΝ ΤΟΥ

«Μισητόν ἔθνος» χαρακτηρίζει τήν Ἀμερικήν ὁ Φιντέλ Κάστρο

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΟΝ ΥΠΕΔΕΧΘΗ ΕΙΣ ΑΒΑΝΑΝ ΜΕ ΤΑΣ ΖΗΤΩΚΡΑΥΓΑΣ «ΖΗΤΩ Η ΡΩΣΙΑ»

ΔΥΟ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑΝ ΤΟΥ

Ἐπέστρεψε μέ ρωσικόν ἀεροπλάνον

ΑΒΑΝΑ, 29 Σεπτεμβρίου. Γιουνάϊτεντ Πρές Ἰντερνάσιονάλ. — Ὁ πρωθυπουργός τῆς Κούβας Φιντέλ Κάστρο ἐπέστρεψε χθές τήν ἑσπέραν ἐδῶ καί ὡμίλησε ἐνώπιον πολυπληθοῦς συγκεντρώσεως 150.000 κατοίκων, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐπεφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν. Ὁ Φιντέλ Κάστρο ὁμιλῶν πρός τούς συγκεντρωθέντας εἶπεν ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι εἶναι ἕνα ψυχρόν καί μισητόν ἔθνος καί ὅτι ἡ Νέα Ὑόρκη θεωρεῖται «πόλις τῆς διώξεως». Ἐνῶ τό πλῆθος ἐκραύγαζε «Ζήτω ἡ Ρωσία», «Κάτω οἱ Γιάνκηδες», ὁ Φιντέλ Κάστρο ἐτόνισεν ὅτι «αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι εἶναι δῆθεν ὑπερελεύθερον, ὑπερδημοκρατικόν, ὑπεραθωπιστικόν καί ὑπερπολιτισμένον ἔθνος». Ὁ Κουβανός πρωθυπουργός ἀνεφέρθη εἰς τίς περιπέτειες ποῦ εἶχε εἰς τήν Νέαν Ὑόρκην διά τήν ἀνεύρεσιν ξενοδοχείου καθώς καί τούς περιορισμούς ποῦ τοῦ ἐπέβαλαν εἰς τάς κινήσεις του, καί προσέθεσεν: «Εἶδα μίαν πολιτείαν ὅπου οἱ χαροπαικτικές λέσχες καί οἱ συμμορίες ἀποτελοῦν θεσμόν τάσμου. Ὅταν δεκάδες συμπατριώτες μας ἦλθαν εἰς τό ξενοδοχεῖον διά νά μέ χαιρετήσουν, ἡ ἀστυνομία ἐπετέθη ἐναντίον των. Λυποῦμαι αὐτούς τούς συμπατριώτες μας, οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τήν Νέαν Ὑόρκην, εἰς τήν καρδιά τοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ. Μπορῶ νά τούς παρομοιάσω μέ τούς πρώτους χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ζοῦσαν στήν ἀρχαία Ρώμη. Ἐλπίζω ὅτι κάποιαν ἡμέραν θά ἐπιστρέψουν εἰς τήν πατρίδα καί ὑπόσχομαι νά ἰδρύσω εἰδικήν κοινότητα δι' αὐτούς».

Τόν Φιντέλ Κάστρο μετέφερεν εἰς Ἀβάνα σοβιετικόν ἀεροπλάνον, τόν συνώδευε δέ ὁ Σοβιετικός πρεσβευτής.

Κατά τήν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐξερράγησαν δύο βόμβες πλησίον τοῦ προεδρικοῦ ἀνακτόρου. Τό πλῆθος ἐκραύγαζε νά συλληφθῆ ὁ δράστης καί νά ἐκτελεσθῆ ἀμέσως. Ὁ Φιντέλ Κάστρο διέκοψε τόν λόγον του διά νά παρατηρήση: «Ὅλοι σας γνωρίζετε ποῖοι πληρώνουν διά τίς μικρές αὐτές βόμβες τοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ. Διά κάθε μία βόμβα τῶν Ἰμπεριαλιστῶν, ἐμεῖς θά κτίζωμε 50 σπίτια. Ἐθνικοποιήσαμε τίς ἀμερικανικές Τράπεζες καί μετατρέπομε τώρα τούς στρατῶνες σέ σχολεῖα».

"Ενα ἐπίκαιρο ἐπιστημονικό ἀνάγνωσμα

Ο ΔΙΠΛΟΣ ΠΛΑΝΗΤΗΣ

Στόν δρόμο πρός τά ἄστρα

Δυό δίδυμες ἀδελφές μέ διαφορετική ἐξέλιξι. — Τεράστιες «θάλασσες» χωρίς ἴχνος νεροῦ καί κάμποι δίχως θλαστησι. — 35.000 βουνά καί κρατῆρες μέ ὀνόματα δανεισμένα ἀπό τήν Γῆ.— Ἀπό τούς +120 βαθμούς ζέστη στούς −200 βαθμούς ψύχους.

ΑΛΛΑ ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΑΙΝΙΓΜΑ

Τοῦ Σοβιετικοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Α. Α. ΜΙΧΑΗΛΟΦ

4

Ἡ Σελήνη εἶναι τό πιό προσιτό γιά τίς ἀστρονομικές ἔρευνες οὐράνιο σῶμα καί τώρα πρόκειται νά κατασταθῆ τό πρῶτο κοσμικό ἀντικείμενο, ἐπάνω στό ὁποῖο θά γίνη ἡ προσεδάφισις τοῦ διαπλανητικοῦ πλοίου.

Παρά τό γεγονός ὅμως ὅτι ἡ Σελήνη γεννήθηκε ἀπό μιά ἐνιαία μᾶζα μέ τήν Γῆ, ἡ σεληνιακή ἐπιφάνεια ἔχει μεγάλες διαφορές στήν συγκρότησή της ἀπό τήν γηΐνη. Ἡ δύναμις Ἐλξεως στήν σεληνιακή ἐπιφάνεια εἶναι ἕξη φορές ἀσθενέστερη ἀπό τήν γηΐνη. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἡ Σελήνη ἔχασε πολύ γρήγορα κατά τόν σχηματισμό της τήν ἀτμόσφαιρά της. Τώρα οἱ ἐπιστήμονες μποροῦν νά ὑποπτευθοῦν ὅτι στήν Σελήνη ὑπάρχουν μόνον λείφανα ἀτμοσφαίρας, ποῦ εἶναι κατά 100.000 περίπου φορές πιό ἀραιή ἀπό τῆς Γῆς. Καί γιά δεύτερο λόγο, τό ἀνάγλυφο τῆς Σελήνης ποῦ σχηματίσθηκε μέσα ἀπό τέτοιες συνθῆκες πρέπει νά διαφέρη κατά πολύ ἀπό τό γήϊνο.

Οἱ παρατηρήσεις τῶν τμημάτων τῆς ἐπιφανείας τῆς Σελήνης κάτω ἀπό διάφορες συνθῆκες φωτισμοῦ τους ἀπό τόν "Ηλιο μέ τά ἰσχυρά σύγχρονα τηλεσκόπια, καθώς ἐπίσης καί οἱ ὑπέρυθρες φωτογραφίες τῆς θεατῆς πλευράς τῆς Σελήνης, ποῦ λαμβάνουν καί μ' αὐτά, ἐπιτρέπουν νά τήν μελετήσουμε.

Μέ τό μέσα αὐτά ἡ Σελήνη ἔρχεται σέ μικρές σχετικές ἀποστάσεις καί μποροῦμε νά ἐπιτύχουμε ἔτσι λεπταμερεῖς σεληνιακούς χάρτες.

Μέ τήν πρώτη κιδάλας ματιά-σ' ἕνα τέτοιο χάρτη καθίσταται σαφές, ὅτι τό μεγαλύτερο φωτεινό τμῆμα τῆς σεληνιακῆς ἐπιφανείας εἶναι σκεπασμένο ἀπό βουνά, ἐνῶ τό μικρότερο μέρος (τό ἕνα τρίτο περίπου) ἀποτελεῖται ἀπό κάποιες πιό σκοτεινές πεδιάδες, ποῦ ἔχουν συχνά ἀκανόνιστο σχῆμα. Τό μῆκος τῶν περισσοτέρων ἀπό τίς πεδιάδες αὐτές φθάνει τά 900 χιλιόμετρα. Οἱ πρῶτοι ὅμως ἐρευνηταί τῆς Σελήνης τίς ἀνεκάλεσαν ἐσφαλμένως «θάλασσες», ἐνῶ στήν πραγματικότητα δέν ἔχουν νερό.

Ἡ κυριαρχοῦσα μορφή τῶν ἀρειῶν σχηματισμῶν στήν Σελήνη εἶναι ὁ τεράστιος ἀριθμός τῶν κυκλικῶν βουνῶν καί τῶν κρατήρων, ποῦ ἀνέρχονται σέ 35.000 περίπου μόνον στό ὁρατό τμῆμα της, τό μῆκος τῶν ὁποίων φθάνει ἀπό 2 ἕως 250 χιλιόμετρα. Σέ μερικές ἀπό τίς διαφορφώσεις αὐτές ὑπάρχουν στό κέντρο

(Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα)

Οἱ ἐπιστήμονες διακρίνουν ἑνδεκα εἴδη ἀντικειμένων στήν σεληνιακή ἐπιφάνεια, ποῦ εἶναι ὁρατά στό τηλεσκόπιο. Ἡ εἰκόνα δείχνει ἄλλα μαζί αὐτά τά ἀντικείμενα, συγκεντρωμένα σ' ἕνα φανταστικό σεληνιακό τοπίο

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ ΚΟΛΟΜΒΟ ΣΤΟΝ ΦΙΝΤΕΛ ΚΑΣΤΡΟ

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ, ΤΟ ΑΛΛΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ

Τί σημαίνει ὁ ἐθνικιστικός πυρετός ποῦ κατέλαβε τούς λαούς τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου; — Ἡ οἰκονομική διείσδυσις τῆς Οὐάσιγκτον. — Οἱ ἐπενδύσεις τῶν ἀμερικανικῶν ἑταιριῶν ἀνέρχονται σέ ἑπτά δισεκατομμ. δολλάρια.

4

"Αν καί ἡ Λατινική Ἀμερική ἔχει τό ρεκόρ τῶν ἐπαναστάσεων, ὡς τοῦ τοις, οἱ ἐξελίξεις ποῦ ἐσημειώθησαν ἐκεῖ ἔχουν ἕνα ἀραδυό ρυθμό, ἰδιαιτέρως ὅσον ἀφορᾶ τήν οἰκονομία. Καί τοῦτο διότι οἱ ἐπαναστάσεις ξέν εἶχαν σχεδόν ποτέ ἕνα ἰδεολογικό περιέχομενο καί δέν ἀπέβλεπαν στήν βελτίωσι τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπεδου τοῦ λαοῦ ἤ στήν κοινωνική ἀναμόρφωσιν τῆς χώρας. Ἐπρόκειτο περί ἀποστατικῶν ἐπαναστάσεων στίς ὁποῖες ὁ λαός δέν ἔπαιρνε μέρος. Ἡ δικτατορία τοῦ ἑνός προσώπου ἀντικαθιστατο ἀπό τήν δικτατορία ἑνός ἄλλου.

Σήμερα τά πράγματα ἐμφανίζονται διαφορετικά. Ἀπό τήν δίωρυχα τοῦ Παναμᾶ ἕως τά ἀκραῖα σημεῖα τοῦ Περοῦ καί τῆς Χιλῆς ὑπάρχει ἕνας ἐθνικιστικός πυρετός. Οἱ Λατινοαμερικανοί θέλουν νά ζήσουν ἐλεύθεροι καί νά γίνουν πραγματικῶς ἀνεξάρτητοι. Γιά πρώτη φορά γίνεται λόγος γιά ἕναν οἰκονομικό ἐθνικισμό, ποῦ ἔχει συγκεκριμένα συνθήματα: νά ἀξιοποίηση τόν πλοῦτο τῶν χωρῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ὄχι ὅμως μέ τά ξένα κεφάλαια, ἀλλά μέ τίς δυνάμεις ποῦ διαθέτει κάθε κράτος καί μέ τήν ἰσότιμη συνεργασία καί σύμπραξιν μέ τό ἐξωτερικό. Αὐτός ὁ οἰκονομικός ἐθνικισμός εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι στρέφεται ἐναντίον τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν, ποῦ ἔχουν ἀπό ἐτῶν πραγματοποιήσει μίαν ρωμαλέα οἰκονομική διείσδυσι στήν Λατινική Ἀμερική καί ποῦ απορροφοῦν τό μεγαλύτερο τμῆμα τῶν ἐμπορευμάτων καί τῆς παραγωγῆς. Ὑπολογίζεται ὅτι τά 40 % τῶν ἐξαγωγῶν ἀπό ὅλη τήν Λατινική Ἀμερική, γίνονται πρός τίς "Ηνωμένες Πολιτεῖες. Τά Ἀμερικανικά κεφάλαια τά ὁποῖα ἔχουν ἐπενδυθῆ ἐκεῖ ὑπολογίζονται σέ 7.000.000.000 δολλάρια, ἔχει δέ διατεθῆ ἐπί πλέον ἄλλο ἕνα δισεκατομμύριο δολλάρια ὑπό μορφήν δανείων. Ἡ Βραζιλία ἔχει λάβει Ἀμερικανική οἰκονομική βοήθεια, ἐπίσης δέ ἡ Οὐάσιγκτον ἔχει ἐπεξεργασθῆ καί ἐφαρμόζει διάφορα προγράμματα ἀναφορικῶς μέ τήν τεχνική ἀνάπτυξιν, τήν προστασία τῆς ὑγείας κλπ.

***

Μία ἀπό τίς βασικές ἀρχες τῆς Ἀμερικανικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς εἶναι τό δόγμα τοῦ Μονρόε, ποῦ διακηρύσσει ὅτι πρέπει νά ἀποκρουσθῆ κάθε Εὐρωπαϊκή ἐπιρροή πρός τό Δυτικό Ἡμισφαίριο. Τό δόγμα αὐτό ἀφ' ἑνός παρεμποδίζει τά κράτη τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀσίας νά ἔχουν μία ὁποιαδήποτε παρουσία στήν Λατινική Ἀμερική, ἀφ' ἑτέρου διευκολύνουν τήν διείσδυσιν τῆς Οὐάσιγκτον. Πράγματι, τά οἰκονομικά συμφέροντα τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν στήν Λατινική Ἀμερική εἶναι τόσο μεγάλα ὥστε νά ἀσκῆται μεγάλη ἐπιρροή στίς κυβερνήσεις τῶν διαφόρων χωρῶν. "Οταν ὅμως οἱ λαοί τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου ἀπῆσαν νά ἀποκτοῦν πολιτική συνείδησιν, τότε ὁ πρόεδρος τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν Ροῦζβελτ, ἔθεσε κατά μέ τόν τρόπο τό δόγμα Μονρόε καί διεκήρυξε μία «πολιτική καλῆς γειτονίας» μέ τά κράτη τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Τό 1933, ἡ Παναμερικανική Διάσκεψις στό Μοντεβίδεο ἀνεγνώρισε τό δικαίωμα σέ κάθε κράτος νά ρυθμίζη μόνο του τίς ἐσωτερικές ὑποθέσεις, δίχως τήν παρέμβασι τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν. Ἀπό τούς καλῶς πληροφορημένους κύκλους. Ἀναμένεται ὅτι ἡ συζήτησις θά ἐπεκταθῆ καί σέ ἕνα σχέδιο ἀμύνης καί προστασίας κοινό καί γιά τήν Βόρειο καί γιά τήν Νότιο Ἀμερική. Μάλιστα τό 1942, μετά τό Πέρλ Χάρμπορ, συνετάχθη ἕνα Ἐγκρεζίο Ἀμύνης ὁλκλήρου τῆς Ἀμερικῆς καθώς ἐπίσης καί μία Συμβουλευτική Ἐπιτροπή γιά τήν Πολιτική "Αμυνα. "Ολα τά κρά τη συνεφώνησαν νά διακόψουν τίς διπλωματικές των σχέσεις μέ τόν "Αξονα. Ἐν τούτοις, ἡ Ἀργεντινή συνειργάσθη μέ τήν Χιτλερική Γερμανία καί ἡ Χιλή, μόνον κατά τά τέλη τοῦ 1944 συνεμορφώθη μέ τήν ὁπόφασιν αὐτή.

Τό 1945, μέ πρωτοβουλία τῆς Οὐάσιγκτον, ὑπεγράφη ἡ συμφωνία τοῦ Τσαπουλτεπέκ διά τῆς ὁποίας ἐπίθεσις ἐναντίον οἱασδήποτε Ἀμερικανικῆς χώρας θά ἐθεωρεῖτο ὡς στρεφομένη ἐναντίον ὅλων καί θά ἐξησφαλίζετο ἡ συνεργασία γιά τήν ἀπόκρουσιν τοῦ ἐπιτιθεμένου. Τό 1947, ὑπεγράφη ἀμυντική συμφωνία καί ἑκτοτε ἡ Παναμερικανική Διάσκεψις συνέρχεται γιά νά ἐξετάζη ὅλα τά θέματα τά σχετιζόμενα μέ τήν ἐσωτερική καί ἐξωτερική πολιτική, καθώς ἐπίσης καί τά ἀμυντικά ζητήματα. Ἡ Παναμερικανική "Ενωσις συνέστησε ἕνα κεντρικό καί μόνιμο ὄργανο, τό ὁποῖον ἔχει τήν ἕδραν του στήν Οὐάσιγκτον.

Οἱ διεθνεῖς ἐξελίξεις εἶχαν τόν ἀντίκτυπό τους καί στήν Λατινική Ἀμερική καί τοῦτο καταφαίνεται ἀπό τά θέματα τά ὁποῖα ἐξετάζει κάθε χρόνο ἡ Παναμερικανική Διάσκεψις. Μία ἀπό τίς πιό ἐνδιαφέρουσες αὐτές διασκέψεις ἔγινε τόν Μάρτιο τοῦ 1954, μέ κεντρικά θέματα τήν ἀποικιοκρατία καί τήν ἐπέκτασιν τοῦ Κομμουνισμοῦ στήν Ἀμερική. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν χωρῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς ἦσαν ἀποφασισμένοι νά ἐγκρίνουν πρότασιν διά τῆς ὁποίας θά κατεδικάζετο ἡ ὕπαρξις ἀποικιῶν στήν Εὐρώπη. Τό γενικό πνεῦμα ποῦ ἐπεκράτησε ἦταν ἀντιποικιακό. Ἡ Γουατεμάλα ἠξίωσε τήν ἐπιστροφή τῆς Βρετοννικῆς Ὀνδούρας καί ἡ Ἀργεντινή τήν ἐπιστροφή τῶν νήσων Φάλκλαντ. Ἡ Ἀργεντινή καί ἡ Χιλή διετύπωσαν ἐπίσης διεκδικήσεις στή Ἀνταρτική. Ὁ Ἀμερικανός ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν Ντάλλας εἶχε στενοχωρηθῆ μέ τήν ἀπόφασιν αὐτή καί ἐνδιεφερετο κυρίως γιά τήν ἔγκρισιν μιᾶς δικῆς του προτάσεως ποῦ θά ἔδινε τό δικαίωμα στήν Οὐάσιγκτον νά ἐπέμβη στήν Γουατεμάλα. Ἡ πρότασις ἐνεκρ